

## Spis treści

|                                                                                                          |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Wykaz skrótów .....                                                                                      | 7  |
| Wprowadzenie .....                                                                                       | 11 |
| Suwerenność państwa jako problem metodologiczno-<br>epistemologiczny .....                               | 11 |
| Część I                                                                                                  |    |
| Z historii idei suwerenności państwa w prawie<br>międzynarodowym i w jego nauce .....                    | 21 |
| Rozdział I. Rozwój prawa międzynarodowego jako proces<br>postępującej ochrony suwerenności państwa ..... | 23 |
| 1. Geneza suwerenności jako pojęcia prawnego .....                                                       | 23 |
| 2. Suwerenność a idea równości państw w okresie<br>supremacji wielkich mocarstw europejskich .....       | 31 |
| 3. Suwerenność między dwiema wojnami .....                                                               | 46 |
| 4. Suwerenność w dobie Narodów Zjednoczonych .....                                                       | 51 |
| Rozdział II. Główne trendy rozwojowe idei suwerenności<br>państwa a pojęcie prawa międzynarodowego ..... | 60 |
| 1. Absolutyzacja idei suwerenności państwa .....                                                         | 62 |
| 2. Negacja idei suwerenności państwa w prawie<br>międzynarodowym .....                                   | 74 |
| 3. Suwerenność państwa jako fundament prawa<br>międzynarodowego .....                                    | 81 |
| Część II                                                                                                 |    |
| Natura i znaczenie suwerenności państwa w prawie<br>międzynarodowym i w jego teorii .....                | 89 |
| Rozdział I. Suwerenność państwa we współczesnym prawie<br>międzynarodowym: analiza idei .....            | 91 |

|                                                                                                                                            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 1. Natura suwerenności państwa jako idei regulatywnej międzynarodowego porządku prawnego .....                                             | 91         |
| 2. Suwerenność a swoboda działań państw:<br>problem tzw. sfery zastrzeżonej .....                                                          | 108        |
| 3. Funkcje suwerenności .....                                                                                                              | 116        |
| <b>Rozdział II. Niepodzielność i niestopniowalność suwerenności państwa a problem jej ograniczeń i naruszeń .....</b>                      | <b>119</b> |
| 1. Niepodzielność suwerenności .....                                                                                                       | 119        |
| 2. Ograniczenia suwerenności państwowej .....                                                                                              | 127        |
| 2.1. Uwagi wstępne .....                                                                                                                   | 127        |
| 2.2. Ograniczenia suwerenności wbrew woli państwa .....                                                                                    | 129        |
| 2.3. Ograniczenia suwerenności wynikające z woli państwa ...                                                                               | 131        |
| 2.4. Suwerenność w procesach integracyjnych .....                                                                                          | 137        |
| 3. Naruszenia suwerenności państwowej .....                                                                                                | 146        |
| 3.1. Zasada nieinterwencji jako prawna gwarancja ochrony suwerenności państwa .....                                                        | 146        |
| 3.2. Suwerenność państwa a legalność tak zwanej interwencji na zaproszenie, prodemokratycznej i humanitarnej .....                         | 150        |
| <b>Rozdział III. Suwerenność państwa a problem uzasadnień prawa międzynarodowego .....</b>                                                 | <b>163</b> |
| 1. Prawo międzynarodowe jako prawo .....                                                                                                   | 163        |
| 2. Podstawa mocy wiążącej prawa międzynarodowego .....                                                                                     | 167        |
| 2.1. Teorie samoograniczenia państwa i woli wspólnej jako woluntarystyczne wyjaśnienia podstawy obowiązywania prawa międzynarodowego ..... | 169        |
| 2.2. Niepozytywistyczne wyjaśnienia podstawy obowiązywania prawa międzynarodowego .....                                                    | 174        |
| 2.3. <i>Zurück zu Kant</i> .....                                                                                                           | 182        |
| 3. Suwerenność państwa a stosunek wzajemny prawa międzynarodowego i prawa państwowego .....                                                | 187        |
| <b>Podsumowanie .....</b>                                                                                                                  | <b>195</b> |
| Rola suwerenności państwa w prawie międzynarodowym .....                                                                                   | 195        |
| <b>Bibliografia .....</b>                                                                                                                  | <b>199</b> |